הִלְכוֹת שַׁבָּת סִימָן שִׁיחַ

קלו. **בְּאֵר הַגּוֹלָה**

(נא) לְהַנִּיחוֹ בְּשַׁבָּת עַל גַּבֵּי קְדֵרָה הַטְמוּנָה כְּדֵי שֶׁיִּשְׁמַר חַמּוֹ וְלֹא יִצְטַנֵּן, * וְיָכוֹל לְטוֹחַ (נב) פִּיו (יט) בְּבָצֵק אִם יֵשׁ לוֹ בָּצֵק שֶׁנִּלּוּשׁ מֵאֶתְמוֹל. (נג) אֲבָל אֵין מַנִּיחִין כְּלִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דָּבָר, שֶׁאֵינוֹ (כ) חַם כָּל כָּךְ עַל גַּבֵּי קְדֵרָה שֶׁהִיא חַמָּה כָּל כָּךְ, (נד) שֶׁהָעֶלְיוֹן יָכוֹל לְהִתְחַמֵּם מֵחֲמָתּוֹ * עַד שֶׁתְּהֵא הַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ: ז [מ]יֵּשׁ מְפָרְשִׁים דְּהָא דְּשָׁרֵי לְהַנִּיחַ כְּלִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דָּבָר חַם עַל גַּבֵּי קְדֵרָה הַטְמוּנָה, (נה) אֲפִלּוּ כְּלִי הַתַּחְתּוֹן עַל הָאֵשׁ שָׁרֵי. וְיֵשׁ מְפָרְשִׁים שֶׁאִם כְּלִי הַתַּחְתּוֹן (נו) עַל הָאֵשׁ, לְעוֹלָם (כפ) אָסוּר: ח (נז) לְהַנִּיחַ דָּבָר קַר שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ עַל גַּבֵּי מַחַם שֶׁעַל הָאֵשׁ, [נ]יֵּשׁ אוֹמְרִים שֶׁדַּיְנוֹ כְּמַנִּיחוֹ כְּנֶגֶד הַמְּדוּרָה, (נח) וְכָל דָּבָר שֶׁמֻּתָּר לְהַנִּיחוֹ כְּנֶגֶד הַמְּדוּרָה בְּמָקוֹם שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ כְּגוֹן שֶׁיְּבֻשׁ, מֻתָּר לְהַנִּיחוֹ עַל גַּבֵּי מַחַם שֶׁעַל גַּבֵּי הָאֵשׁ. * [ס]וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּהָנֵי כְּמַנִּיחַ עַל גַּבֵּי (כנ) כִּירָה לְכַתְּחִלָּה וְאָסוּר אֲפִלּוּ אִם נְתָּתָם שָׁם לִשְׁמֹר חַמּוֹ, (ס) וְרִאשׁוֹן נִרְאֶה (נט) מִהַלְּכוֹת שַׁבָּת וּכְפִי שֶׁפֵּרְשׁוּ הָרַב הַמֵּגִיד שָׁם וְהֶבִיאוּ הַבַּיִת יוֹסֵף בְּסִימָן (רנ"ג) [רנ"ח] (ד"ה כלי). מ רַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב יב) בְּחֶלֶק ג' הֵבִיא לְשִׁפּוּי הַדְּעוֹת וְלֹא הִכְרִיעַ. נ שָׁם בְּשֵׁם הַגְּדוֹלִים שֶׁכֵּן כָּתַב הָרַא"ש. ס שָׁם. ע שָׁם.

(גכ) עִקָּר. [ע]וּמִכָּל מָקוֹם אִם הוּא תַּבְשִׁיל שֶׁיֵּשׁ בּוֹ (סא) רֹטֶב (סב) * וּמִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ, אָסוּר לְדִבְרֵי הַכֹּל:

בְּאֵר הֵיטֵב

(יט) **בְּבָצֵק.** אֲבָל בְּדָבָר הַמִּתְמָרֵחַ אָסוּר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב עַיִן שָׁם. וְעַיִן סָעִיף ט"ו: (כ) **חַם.** וּבְדָבָר יָבֵשׁ שָׁרֵי, עַיִן סָעִיף ח': סִימָן שי"ד סָעִיף י"א. וְעַיִן ט"ז (סק"י): ז (כא) **אָסוּר.** דְּהָוֵי כְּמַנִּיחַ עַל גַּבֵּי כִּירָה לְכַתְּחִלָּה בְּשַׁבָּת. רַבֵּנוּ יְרוּחָם. וְאִם כֵּן

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

בְּשׁוּל אֲפִלּוּ בְּרוֹתֵחַ, שָׁאנֵי הָכָא דְּלֹא יָבֵא עַל יְדֵי זֶה לִידֵי בְּשׁוּל גְּמוּר רַק שֶׁיִּשְׁתַּמֵּר חַמּוֹ בְּתוֹכוֹ [ט"ז (סק"ט)]. [א]אֲבָל (נג) הָרַבֵּה אַחֲרוֹנִים חוֹלְקִין עָלָיו וּסְבִירָא לְהוּ דְּאֵינוֹ מֻתָּר רַק בְּנִתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ, דְּיֵשׁ לָחֹשׁ שֶׁמָּא יִתְּוֹסֵף מֵעַט בְּשׁוּל עַל יְדֵי הַחַם. וְכָתַב בְּסֵפֶר מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק"ט) דְּכָכָל צָרְכּוֹ, אֲפִלּוּ יִהְיֶה מִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ עַל יְדֵי הַעֲמָדָה זוֹ, גַּם כֵּן שָׁרֵי: (נא) **לְהַנִּיחוֹ וְכוּ' הַטְמוּנָה.** בְּבִגְדִים מִבְּעוֹד יוֹם, וְאַשְׁמוּעִינַן (עד) דְּמֻתָּר לְהַנִּיחַ הַכְּלִי [ב]תַּחַת הַבְּגָדִים שֶׁכְּסוּי בָּהֶן הַקְּדֵרָה, וְאַף שֶׁאֵין טוֹמְנִין בְּשַׁבָּת אֲפִלּוּ בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ מוֹסִיף הֶבֶל, הָכָא כֵּיוָן דְּעִקַּר הַטְמָנָה הָיָה מִבְּעוֹד יוֹם לְצֹרֶךְ הַקְּדֵרָה, דְּזֶה מֻתָּר, (עה) וְלָכֵן אִם נִתְגַּלְּתָה הַקְּדֵרָה דְּמֻתָּר לְכַסּוֹתָהּ, מֻתָּר לְכַסּוֹת דֶּרֶךְ אַגַּב גַּם הַכְּלִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ הַדָּבָר חַם: (נב) **פִּיו בְּבָצֵק.** כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵצֵא חַמּוֹ, וּמִירֵי בְּשֶׁאֵינוֹ מֻקָּצֶה, כְּגוֹן דְּצָרִיךְ הַבָּצֵק לְתַרְנְגוֹלִין שֶׁבְּבֵיתוֹ. וְעַיִן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כב) דְּדָוְקָא בְּבָצֵק שֶׁהוּא אֵינוֹ בַּר מְרוּחַ, אֲבָל בְּשַׁעֲוָה וְנֵפֶת (עו) אוֹ טִיט שֶׁהוּא דָּבָר הַמִּתְמָרֵחַ, אָסוּר מִשּׁוּם מְמָרֵחַ, וּכְעִנְיָן דְּאִיתָא לְעֵיל בְּסִימָן שי"ד סָעִיף י"א דְּאָסוּר לִתֵּן שַׁעֲוָה בְּנֶקֶב הֶחָבִית לְסָתְמוֹ מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְמָרֵחַ. וְהַט"ז (סק"י) כָּתַב (עז) דְּבָצֵק נָמֵי בַּר מְרוּחַ הוּא, אֶלָּא הַטַּעַם דְּאֵין בָּזֶה מִשּׁוּם מְרוּחַ, לְפִי שֶׁאֵין מַקְפִּיד עָלָיו לְדַבֵּק אוֹתוֹ בְּטוֹב רַק שֶׁלֹּא יְהֵיֶה מְגֻלֶּה לְגַמְרֵי שֶׁלֹּא יִתְקָרֵר, אֲבָל שָׁם גַּבֵּי נֶקֶב הֶחָבִית קָפִיד עֲלֵיהּ לְדַבֵּק הֵיטֵב וּלְהַחֲלִיקוֹ סָבִיב הַנֶּקֶב שֶׁלֹּא יָזוּב הַיַּיִן הַחוּצָה, עַד כָּאן דְּבָרָיו. וּלְפִי זֶה אַף בְּטִיט וְשַׁעֲוָה מַתְּר בְּעִנְיָנֵנוּ, אֲבָל לְהַמְּגֵן אַבְרָהָם הַנַּ"ל אָסוּר: **(נג) אֲבָל אֵין מַנִּיחִין וְכוּ'.** דְּתַבְשִׁיל שֶׁנִּצְטַנֵּן קִיְמָא לַן בְּסָעִיף ד' דְּיֵשׁ בְּשׁוּל אַחַר בְּשׁוּל, וְעַל כֵּן אָסוּר אֲפִלּוּ לֹא הִטְמִינָם כְּלָל בְּשׁוּם דָּבָר, וְהָנֵי מִלֵּי בְּדָבָר לַח, אֲבָל (עח) בְּדָבָר יָבֵשׁ אֲפִלּוּ נִצְטַנֵּן לְגַמְרֵי שָׁרֵי וּכְדִלְקַמָּה בְּסָעִיף ח': **(נד) שֶׁהָעֶלְיוֹן יָכוֹל לְהִתְחַמֵּם וְכוּ'.** הַיְנוּ אֲפִלּוּ אִם אֵין בְּדַעְתּוֹ לְהַשְׁהוֹת שָׁם כָּל כָּךְ, חִישִׁינַן דִּילְמָא מִשְׁתַּלֵּי וּכְדִלְקַמָּה בְּסָעִיף י"ד: **ז (נה) אֲפִלּוּ כְּלִי הַתַּחְתּוֹן וְכוּ'.** הַטַּעַם דִּכְיוָן שֶׁהַקְּדֵרָה מַפְסֶקֶת אֵיפָא הֶכֵּרַע טוּבָא (פ) וְאֵינוֹ נִרְאֶה כְּמְבַשֵּׁל, (פא) וּמַיְרֵי שֶׁהָיָה הַכְּלִי מְבַשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ: **(נו) עַל הָאֵשׁ וְכוּ'.** סְבִירָא לְהוּ דְּעַל יְדֵי קְדֵרָה הַמַּפְסֶקֶת (פב) הָוֵי כְּמוֹ כִּירָה גְּרוּפָה, דְּאָסוּר לְהַנִּיחַ עָלֶיהָ לְכַתְּחִלָּה, וְעַיִן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְקַמָּיהּ דַּהֲלָכָה כְּדֵעָה הָרִאשׁוֹנָה: **ח (נז) לְהַנִּיחַ דָּבָר קַר.** סָעִיף זֶה וְסָעִיף ז' (פג) עִנְיָן אֶחָד הוּא, וְאַלּוּ הַשְּׁתֵּי דֵּעוֹת שֶׁבְּסָעִיף זֶה הֵם עַצְמָן שֶׁבְּסָעִיף ז', אֶלָּא דְּשָׁם מַיְרֵי בְּדָבָר לַח דְּאִם מְצַטְנֵּן יֵשׁ בּוֹ מִשּׁוּם בְּשׁוּל, לְכָךְ כָּתַב כְּלִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דָּבָר חַם, וְהָכָא אַיְרֵי בְּדָבָר יָבֵשׁ, דַּאֲפִלּוּ נִצְטַנֵּן אֵין בּוֹ מִשּׁוּם בְּשׁוּל וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף ד': **(נח) וְכָל דָּבָר שֶׁמֻּתָּר לְהַנִּיחוֹ וְכוּ'.** דְּהֵינוּ, כָּל מַה שֶּׁנִּתְבַּשֵּׁל בְּסָעִיף ד' דְּאֵין בּוֹ מִשּׁוּם בְּשׁוּל, כְּגוֹן בֵּיצִים אֲפִלּוּ נִצְטַנֵּן וּמֻתָּר לִשְׁרוֹתוֹ בִּכְלִי רִאשׁוֹן, הוּא הַדִּין דְּמֻתָּר לְהַנִּיחוֹ נֶגֶד הַמְּדוּרָה רְחוֹק קָצָת, דְּלֹא חִישִׁינַן לְחִתּוּי וְכַמְבֹאָר בְּסָעִיף ט"ו (ס"ק צד): **(נט) מַחַם שֶׁעַל גַּבֵּי הָאֵשׁ.** וְאַף עַל גַּב דַּאֲפִלּוּ בְּכִירָה גְּרוּפָה מִן הָאֵשׁ לֹא שָׁרֵי בְּסִימָן רנ"ג אֶלָּא חֲזָרָה, אֲבָל לְהַנִּיחַ לְכַתְּחִלָּה אָסוּר כַּמְבֹאָר שָׁם בְּסָעִיף ה' בַּהַגָּ"ה, וְאִם כֵּן הָכָא אַף עַל פִּי שֶׁהַמַּחַם שָׁלְמָטָּה מַפְסִיק בֵּין הַכְּלִי וּבֵין הָאֵשׁ, מַאי הָוֵי. (פד) צָרִיךְ לוֹמַר דִּסְבִירָא לְהּ לְדַעָה זוֹ דְּהַפְסָקַת הַמַּחַם אֲפִלּוּ בְּאֵינָהּ גְּרוּפָה עָדִיף מִכִּירָה גְּרוּפָה, דְּהָתָם הַקְּדֵרָה עוֹמֶדֶת עַל גַּבֵּי כִּירָה שֶׁהוּא מָקוֹם שֶׁדָּרְכָּהּ לַכְּשֵׁל תָּמִיד (פה) וְנִרְאֶה כִּמְכַשֵּׁל, אֲבָל בְּכָאן שֶׁעוֹמֶדֶת עַל גַּבֵּי קְדֵרָה שֶׁאֵין דָּרְכָּהּ בְּשׁוּל בְּכָךְ, וְלָכֵן שָׁרֵי אַף לְהַנִּיחַ לְכַתְּחִלָּה: **(ס) וְרִאשׁוֹן נִרְאֶה עִקָּר.** וְכֵן פָּסַק הָאַלְיָה רַבָּה (ס"ק כא) וְהַגְּהָ"א (ס"ו), וְקַאי גַּם עַל הָא דְּסָעִיף ז' דְּעִנְיָן אֶחָד הוּא, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ לְמַעְלָה (ס"ק נז): **(סא) רֹטֶב.** דְּכֵיוָן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רֹטֶב, כְּבָר פָּסַק הַמְּחַבֵּר לְעֵיל בְּסָעִיף ד' דְּבְצִנְעָתָן יֵשׁ בְּשׁוּל אַחַר בְּשׁוּל, וּמְמֵילָא אָסוּר לְתִתָּן עַל גַּבֵּי מַחַם חַם אַף אִם אֵינוֹ עַל גַּבֵּי הָאֵשׁ וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף ו': **(סב) וּמִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ.** דַּע דְּכָל לְשׁוֹן הַסָּעִיף הַזֶּה הוּא מִלְּשׁוֹן רַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב יב ח"ג), (פו) וְאָזִיל לְשִׁיטָתֵהּ הַנִּזְכָּר לְעֵיל בְּסָעִיף ד' בַּהַגָּ"ה, דְּדָוְקָא בְּמִצְטַמֵּק

בָּאוּר הַלָּכָה

שָׁם דְּלֹא נִתְבַּשֵּׁל שָׁם הָרִאשׁוֹן, הָרֵי שָׁם הַשֵּׁנִי בְּוַדַּאי קִים, וְשַׁפִּיר יֵשׁ לוֹמַר דְּמִיקְּרֵי עַתָּה בְּשׁוּל אַחַר צָלִי. אַף זֶה נִרְאֶה לַעֲנִיּוּת דַּעְתִּי בְּבִשְּׁלוּ וְאַחַר כָּךְ צָלָאוּ בְּעֶרֶב שַׁבָּת, דְּמַתַּר לְהַנִּיחוֹ בְּתַנּוּר בְּשַׁבָּת, דְּפְּעָלָה אַחֲרוֹנָה נִקְבַּע בּוֹ יוֹתֵר וּמִיקְּרֵי צָלִי אַחַר צָלִי:

ו * וְיָכוֹל לְטוֹחַ פִּיו בְּבָצֵק. מִשְׁמַע מִזֶּה דְּבָצֵק מֻתָּר לְהַנִּיחַ עַל גַּבֵּי כְּלִי חַם שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ, וְלֹא חִיישִׁינַן שֶׁיָּבוֹא לְקָצֵת אֲפִיָּה כְּדֵי קְרִימַת פָּנִים. [עַיִן לְעֵיל בְּרנ"ד סָעִיף ה' דְּזֶהוּ הַשִּׁעוּר לְגַבֵּי הַפַּת]:

* עַד שֶׁתְּהֵא הַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ. אֲבָל אִם לֹא יוּכַל לְבוֹא לִשְׁעוּר זֶה, מֻתָּר לְהַנִּיחַ אֲפִלּוּ קָר לְגַמְרֵי אַף שֶׁיִּתְחַמֵּם קְצָת:

ח * וְיֵשׁ אוֹמְרִים דְּהָוֵי כְּמַנִּיחַ עַל גַּבֵּי הַכִּירָה. וּלְדַעָה זוֹ, אֲפִלּוּ יָבֵשׁ וְהָיָה רוֹתֵחַ גַּם כֵּן אָסוּר:

* וּמִצְטַמֵּק וְכוּ' אָסוּר לְדִבְרֵי הַכֹּל. רְצוֹנוֹ לוֹמַר אַף לְסָבְרָא רִאשׁוֹנָה. וְכָל זֶה

עַיִן שָׁם. וְעַיִן סָעִיף ט"ו: (יט) **בְּבָצֵק.** אֲבָל בְּדָבָר הַמִּתְמָרֵחַ אָסוּר, כְּמוֹ שֶׁכָּתוּב סִימָן שי"ד סָעִיף י"א. וְעַיִן ט"ז (סק"י): (כ) **חַם.** וּבְדָבָר יָבֵשׁ שָׁרֵי, עַיִן סָעִיף ח': ז (כא) **אָסוּר.** דְּהָוֵי כְּמַנִּיחַ עַל גַּבֵּי כִּירָה לְכַתְּחִלָּה בְּשַׁבָּת. רַבֵּנוּ יְרוּחָם. וְאִם כֵּן

לְפִי מַה שֶּׁכָּתוּב סִימָן רנ"ג פָּעִיף ב', אִם נִטְלוּ מֵעַל גַּבֵּי כִּירָה מִשֶּׁהִשְׁכִּים שָׁרֵי לְתִתָּן עַל גַּבֵּי קְדֵרָה, עַיִן שָׁם. מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כז): ח (כב) **כִּירָה.** דַּאֲפִלּוּ בְּדָבָר שֶׁאֵין בּוֹ מִשּׁוּם בְּשׁוּל, אָסוּר לְהַנִּיחוֹ עַל גַּבֵּי כִּירָה, דְּגָזְרִינַן שֶׁמָּא יְחַתֶּה: (כג) **עִקָּר.** כֵּיוָן

בָּאוּר הַלָּכָה

(עג) אַף שֶׁאַלְיָה רַבָּה (סק"כ) הֶעְתִּיק גַּם כֵּן דִּבְרֵי הַשַּׁ"ז (סק"ט), וּמִזֶּה כֵּן גַּם מִדִּבְרֵי הָרַ"ן (ט"ז ד"ה ת"ר מבריא) בְּסִימָן רנ"ח בְּסוֹפוֹ לְפִי מַה שֶּׁבָּאֲרוּ הַבַּיִת יוֹסֵף (שם ד"ה כלי), אֲבָל הָרַבֶּה אַחֲרוֹנִים חוֹלְקִין עָלָיו וּסְבִירָא לְהוּ דְּאֵינוֹ מֻתָּר רַק בְּנִתְבַּשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ, דְּיֵשׁ לָחֹשׁ שֶׁמָּא יִתְּוֹסֵף מְעַט בְּשׁוּל עַל יְדֵי הַחַם. וְכָתַב בְּסֵפֶר מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק"ט) דְּכָכָל צָרְכּוֹ, אֲפִלּוּ יִהְיֶה מִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ עַל יְדֵי הַעֲמָדָה זוֹ, גַּם כֵּן שָׁרֵי: (נא) **לְהַנִּיחוֹ וְכוּ' הַטְמוּנָה.** בְּבִגְדִים מִבְּעוֹד יוֹם, וְאַשְׁמוּעִינַן (עד) דְּמֻתָּר לְהַנִּיחַ הַכְּלִי [ב]תַּחַת הַבְּגָדִים שֶׁכְּסוּי בָּהֶן הַקְּדֵרָה, וְאַף שֶׁאֵין טוֹמְנִין בְּשַׁבָּת אֲפִלּוּ בְּדָבָר שֶׁאֵינוֹ מוֹסִיף הֶבֶל, הָכָא כֵּיוָן דְּעִקַּר הַטְמָנָה הָיָה מִבְּעוֹד יוֹם לְצֹרֶךְ הַקְּדֵרָה, דְּזֶה מֻתָּר, (עה) וְלָכֵן אִם נִתְגַּלְּתָה הַקְּדֵרָה דְּמֻתָּר לְכַסּוֹתָהּ, מֻתָּר לְכַסּוֹת דֶּרֶךְ אַגַּב גַּם הַכְּלִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ הַדָּבָר חַם: (נב) **פִּיו בְּבָצֵק.** כְּדֵי שֶׁלֹּא יֵצֵא חַמּוֹ, וּמִירֵי בְּשֶׁאֵינוֹ מֻקָּצֶה, כְּגוֹן דְּצָרִיךְ הַבָּצֵק לְתַרְנְגוֹלִין שֶׁבְּבֵיתוֹ. וְעַיִן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כב) דְּדָוְקָא בְּבָצֵק שֶׁהוּא אֵינוֹ בַּר מְרוּחַ, אֲבָל בְּשַׁעֲוָה וְנֵפֶת (עו) אוֹ טִיט שֶׁהוּא דָּבָר הַמִּתְמָרֵחַ, אָסוּר מִשּׁוּם מְמָרֵחַ, וּכְעִנְיָן דְּאִיתָא לְעֵיל בְּסִימָן שי"ד סָעִיף י"א דְּאָסוּר לִתֵּן שַׁעֲוָה בְּנֶקֶב הֶחָבִית לְסָתְמוֹ מִפְּנֵי שֶׁהוּא מְמָרֵחַ. וְהַט"ז (סק"י) כָּתַב (עז) דְּבָצֵק נָמֵי בַּר מְרוּחַ הוּא, אֶלָּא הַטַּעַם דְּאֵין בָּזֶה מִשּׁוּם מְרוּחַ, לְפִי שֶׁאֵין מַקְפִּיד עָלָיו לְדַבֵּק אוֹתוֹ בְּטוֹב רַק שֶׁלֹּא יְהֵיֶה מְגֻלֶּה לְגַמְרֵי שֶׁלֹּא יִתְקָרֵר, אֲבָל שָׁם גַּבֵּי נֶקֶב הֶחָבִית קָפִיד עֲלֵיהּ לְדַבֵּק הֵיטֵב וּלְהַחֲלִיקוֹ סָבִיב הַנֶּקֶב שֶׁלֹּא יָזוּב הַיַּיִן הַחוּצָה, עַד כָּאן דְּבָרָיו. וּלְפִי זֶה אַף בְּטִיט וְשַׁעֲוָה מַתְּר בְּעִנְיָנֵנוּ, אֲבָל לְהַמְּגֵן אַבְרָהָם הַנַּ"ל אָסוּר: **(נג) אֲבָל אֵין מַנִּיחִין וְכוּ'.** דְּתַבְשִׁיל שֶׁנִּצְטַנֵּן קִיְמָא לַן בְּסָעִיף ד' דְּיֵשׁ בְּשׁוּל אַחַר בְּשׁוּל, וְעַל כֵּן אָסוּר אֲפִלּוּ לֹא הִטְמִינָם כְּלָל בְּשׁוּם דָּבָר, וְהָנֵי מִלֵּי בְּדָבָר לַח, אֲבָל (עח) בְּדָבָר יָבֵשׁ אֲפִלּוּ נִצְטַנֵּן לְגַמְרֵי שָׁרֵי וּכְדִלְקַמָּה בְּסָעִיף ח': **(נד) שֶׁהָעֶלְיוֹן יָכוֹל לְהִתְחַמֵּם וְכוּ'.** הַיְנוּ אֲפִלּוּ אִם אֵין בְּדַעְתּוֹ לְהַשְׁהוֹת שָׁם כָּל כָּךְ, חִישִׁינַן דִּילְמָא מִשְׁתַּלֵּי וּכְדִלְקַמָּה בְּסָעִיף י"ד: **ז (נה) אֲפִלּוּ כְּלִי הַתַּחְתּוֹן וְכוּ'.** הַטַּעַם דִּכְיוָן שֶׁהַקְּדֵרָה מַפְסֶקֶת אֵיפָא הֶכֵּרַע טוּבָא (פ) וְאֵינוֹ נִרְאֶה כְּמְבַשֵּׁל, (פא) וּמַיְרֵי שֶׁהָיָה הַכְּלִי מְבַשֵּׁל כָּל צָרְכּוֹ: **(נו) עַל הָאֵשׁ וְכוּ'.** סְבִירָא לְהוּ דְּעַל יְדֵי קְדֵרָה הַמַּפְסֶקֶת (פב) הָוֵי כְּמוֹ כִּירָה גְּרוּפָה, דְּאָסוּר לְהַנִּיחַ עָלֶיהָ לְכַתְּחִלָּה, וְעַיִן מַה שֶּׁכָּתַבְנוּ לְקַמָּיהּ דַּהֲלָכָה כְּדֵעָה הָרִאשׁוֹנָה: **ח (נז) לְהַנִּיחַ דָּבָר קַר.** סָעִיף זֶה וְסָעִיף ז' (פג) עִנְיָן אֶחָד הוּא, וְאַלּוּ הַשְּׁתֵּי דֵּעוֹת שֶׁבְּסָעִיף זֶה הֵם עַצְמָן שֶׁבְּסָעִיף ז', אֶלָּא דְּשָׁם מַיְרֵי בְּדָבָר לַח דְּאִם מְצַטְנֵּן יֵשׁ בּוֹ מִשּׁוּם בְּשׁוּל, לְכָךְ כָּתַב כְּלִי שֶׁיֵּשׁ בּוֹ דָּבָר חַם, וְהָכָא אַיְרֵי בְּדָבָר יָבֵשׁ, דַּאֲפִלּוּ נִצְטַנֵּן אֵין בּוֹ מִשּׁוּם בְּשׁוּל וּכְדִלְעֵיל בְּסָעִיף ד': **(נח) וְכָל דָּבָר שֶׁמֻּתָּר לְהַנִּיחוֹ וְכוּ'.** דְּהֵינוּ, כָּל מַה שֶּׁנִּתְבַּשֵּׁל בְּסָעִיף ד' דְּאֵין בּוֹ מִשּׁוּם בְּשׁוּל, כְּגוֹן בֵּיצִים אֲפִלּוּ נִצְטַנֵּן וּמֻתָּר לִשְׁרוֹתוֹ בִּכְלִי רִאשׁוֹן, הוּא הַדִּין דְּמֻתָּר לְהַנִּיחוֹ נֶגֶד הַמְּדוּרָה רְחוֹק קָצָת, דְּלֹא חִישִׁינַן לְחִתּוּי וְכַמְבֹאָר בְּסָעִיף ט"ו (ס"ק צד): **(נט) מַחַם שֶׁעַל גַּבֵּי הָאֵשׁ.** וְאַף עַל גַּב דַּאֲפִלּוּ בְּכִירָה גְּרוּפָה מִן הָאֵשׁ לֹא שָׁרֵי בְּסִימָן רנ"ג אֶלָּא חֲזָרָה, אֲבָל לְהַנִּיחַ לְכַתְּחִלָּה אָסוּר כַּמְבֹאָר שָׁם בְּסָעִיף ה' בַּהַגָּ"ה, וְאִם כֵּן הָכָא אַף עַל פִּי שֶׁהַמַּחַם שָׁלְמָטָּה מַפְסִיק בֵּין הַכְּלִי וּבֵין הָאֵשׁ, מַאי הָוֵי. (פד) צָרִיךְ לוֹמַר דִּסְבִירָא לְהּ לְדַעָה זוֹ דְּהַפְסָקַת הַמַּחַם אֲפִלּוּ בְּאֵינָהּ גְּרוּפָה עָדִיף מִכִּירָה גְּרוּפָה, דְּהָתָם הַקְּדֵרָה עוֹמֶדֶת עַל גַּבֵּי כִּירָה שֶׁהוּא מָקוֹם שֶׁדָּרְכָּהּ לַכְּשֵׁל תָּמִיד (פה) וְנִרְאֶה כִּמְכַשֵּׁל, אֲבָל בְּכָאן שֶׁעוֹמֶדֶת עַל גַּבֵּי קְדֵרָה שֶׁאֵין דָּרְכָּהּ בְּשׁוּל בְּכָךְ, וְלָכֵן שָׁרֵי אַף לְהַנִּיחַ לְכַתְּחִלָּה: **(ס) וְרִאשׁוֹן נִרְאֶה עִקָּר.** וְכֵן פָּסַק הָאַלְיָה רַבָּה (ס"ק כא) וְהַגְּהָ"א (ס"ו), וְקַאי גַּם עַל הָא דְּסָעִיף ז' דְּעִנְיָן אֶחָד הוּא, וּכְמוֹ שֶׁכָּתַבְנוּ לְמַעְלָה (ס"ק נז): **(סא) רֹטֶב.** דְּכֵיוָן שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רֹטֶב, כְּבָר פָּסַק הַמְּחַבֵּר לְעֵיל בְּסָעִיף ד' דְּבְצִנְעָתָן יֵשׁ בְּשׁוּל אַחַר בְּשׁוּל, וּמְמֵילָא אָסוּר לְתִתָּן עַל גַּבֵּי מַחַם חַם אַף אִם אֵינוֹ עַל גַּבֵּי הָאֵשׁ וְכַנַּ"ל בְּסָעִיף ו': **(סב) וּמִצְטַמֵּק וְיָפֶה לוֹ.** דַּע דְּכָל לְשׁוֹן הַסָּעִיף הַזֶּה הוּא מִלְּשׁוֹן רַבֵּנוּ יְרוּחָם (נתיב יב ח"ג), (פו) וְאָזִיל לְשִׁיטָתֵהּ הַנִּזְכָּר לְעֵיל בְּסָעִיף ד' בַּהַגָּ"ה, דְּדָוְקָא בְּמִצְטַמֵּק

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(ס"ק יט) וְתוֹסָפַת שַׁבָּת (ס"ק כז): **(עמ)** מָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כג). **וּמִירֵי בְּלִי הַטְמָנָה דָּוְקָא,** וּכְדִלְעֵיל בְּרנ"ג סָעִיף ה' **דְּבְהַטְמָנָה אָסוּר:** **(עמ)** בַּיִת יוֹסֵף לְעֵיל בְּרנ"ח (שם):

ז **(פ)** אֲחֲרוֹנִים: **(פפ)** עַיִן ט"ז (ס"ק יא), וְעַיִן בְּפֶרִי מְגַדִּים שֶׁכָּתַב שְׁדִּבְרֵי הַשַּׁ"ז צְרִיכִים עִיּוּן, וּבְפֶרִי מְגַדִּים הַקּוֹדֵם (ס"ק עג) שֶׁהָרַבֶּה אַחֲרוֹנִים חוֹלְקִין עַל הַשַּׁ"ז (סק"ט), וְכָל שֶׁכֵּן בְּזֶה, וְעַיִן לְעֵיל בְּסִימָן רנ"ג סָעִיף ה': **(פנ)** אֲחֲרוֹנִים: **ח (פג)** עַיִן בְּמָגֵן אַבְרָהָם (ס"ק כו) שֶׁרוֹצֶה מִתְּחִלָּה לְחַלֵּק בֵּינֵיהֶם, דְּמָה שֶּׁכָּתַב הַמְּחַבֵּר דְּרֵאשׁוֹן נִרְאֶה עִקָּר הוּא רַק בְּיָבֵשׁ וְלֹא בְּלַח וְחָם, וְלָכֵן לֹא הִכְרִיעַ בְּסָעִיף ז', אֲבָל הָאַלְיָה רַבָּה (ס"ק כא) וְכֵן בְּסֵפֶר מַאֲמַר מָרְדְּכַי (סק"י) וְכֵן הַגְּהָ"א בְּבֵאוּרוֹ (ס"ו), דְּעִקָּם בְּפִשְׁיטוּת דְּעִנְיָן אֶחָד הוּא, וְהַכְרָעַת הַשָּׁלְחָן עָרוּךְ בְּסָעִיף ח' קַאי גַּם עַל סָעִיף ז', וּלְדִידָנָא מְסַיַּיע גַּם הַמָּגֵן אַבְרָהָם דְּיֵשׁ לְהַקֵּל בָּהּ דְּסָעִיף ז' כְּדַעָה הָרִאשׁוֹנָה: **(פד)** (לְבוּשׁ) וְלְבוּשֵׁי שְׁרָד] וּשְׁאָרֵי אֲחֲרוֹנִים: **(פס)** אֲחֲרוֹנִים: **(פו)** הַגְּהָ"א:

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הָרַב: א] וּבשו"ע הרב (סי"ד) פסק כהט"ז שמותר אפילו לא נתבשל כל צרכו. **ב]** וּבשו"ע הרב (סי"ד) כתב שאסור להטמינו תחת הבגדים.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah

בְּאֵר הַגּוֹלָה

קלו:

ט פ כְּלִי רִאשׁוֹן (פְּרוּשׁ, הַכְּלִי שֶׁמִּשְׁתַּמֵּשׁ בּוֹ עַל הָאֵשׁ) אֲפִלּוּ לְאַחַר שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ מֵעַל הָאֵשׁ, מְבַשֵּׁל (סג) כָּל זְמַן (סד) שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ. לְפִיכָךְ אָסוּר לִתֵּן (סה) לְתוֹכוֹ תַּבְלִין, צאֲבָל מֶלַח מֻתָּר לִתֵּן לְתוֹכוֹ (סו) כֵּיוָן שֶׁהֶעֱבִירוֹ מֵעַל הָאֵשׁ, דִּצְרִיכָא מִלְחָא בְּשׁוּלָא (סז) כְּבִשְׁרָא דְּתוֹרָא. קוְיֵשׁ מִי שֶׁאוֹסֵר לָתֵת לְתוֹךְ כְּלִי זֶה (סח) בָּשָׂר מָלוּחַ אֲפִלּוּ הוּא (כה) (סט) שֶׁל שׁוֹר. הַגָּהּ: וְנִרְאֶה לִי (ע) דְּבָלֹא מֶלַח נַמִּי אָסוּר, אֶלָּא דְּנָקֵט מֶלַח דִּבְלָאוֹ הָכִי אָסוּר מִשּׁוּם (כו) דָּם שֶׁבּוֹ. (עא) וְיֵשׁ אוֹסְרִים לָתֵת כָּל שֶׁנֵּי כָּל זְמַן שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ, וְהַמַּחְמִיר תָּבֹא עָלָיו בְּרָכָה (תוספות (מנ: ד"ה והיינו) ומרדכי פרק כירה (פר' שנ)). * וְאִם עָבַר וְנָתַן מֶלַח, אֲפִלּוּ בִּכְלִי רִאשׁוֹן (עב) אֲפִלּוּ הוּא עַל הָאֵשׁ שֶׁעָבַד אִסּוּרָא, מֻתָּר הַמַּאֲכָל, (עג) אהַמֶּלַח (כמ) [כח] בָּטֵל עַל גַּבֵּי הַמַּאֲכָל (בית יוסף (ד"ה כלי חרסת) בשם שבלי הלקט (פר' פו)): י * ראָסוּר לִתֵּן תַּבְלִין בִּקְעָרָה וּלְעֻרוֹת עֲלֵיהֶן (כט) (עד) מִכְּלִי רִאשׁוֹן:

פ שבת מ"ב (ע"א) משנה ובגמרא שם (ע"ב). צ שם בגמרא וכלישנא בתרא, הרי"ף (כ.) והרא"ש (פ"ג סי' יז) והרמב"ם בפרק כ"ב (ה"ז) והתוספות (ד"ה והיינו). ק טור. והתוספות (שם) כתבו המחמיר תבוא עליו ברכה. ר רבנו תם (לפ. ד"ה כל) וכן נוטין דברי הרא"ש (פ' טו) וכן דעת הרב המגיד בפרק כ"ב (ה"ז).

שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה

ט [כח] בָּטֵל. עַיִן בְּאֵר הַיטֵב. וְעַיִן פָּנִים מְאִירוֹת (ח"א) סִימָן פ"ד, אוֹתָם שְׁמְבִיאִין בְּשַׁבָּת מַיִם רוֹתְחִין בִּכְלִי רִאשׁוֹן מְכֻבָּשִׁים עִם טַיי"א, וּמַעֲרֶה מִכְּלִי רִאשׁוֹן לְתוֹךְ הַקְּעָרוֹת קְטַנּוֹת שֶׁיֵּשׁ בָּהֶם צוֹנֵ"ר, אֵין כָּאן מְשׁוּם בִּשּׁוּל, כֵּיוָן שֶׁהַצּוֹנֵ"ר כְּבָר נִתְבַּשֵּׁל בְּבֵית הָאֹפֶן וְאֵין בִּשּׁוּל אֶחָד בִּשּׁוּל בְּדָבָר יָבֵשׁ, אַף שֶׁהַצּוֹנֵ"ר נִמּוֹחַ, יֵשׁ לוֹ דִּין יָבֵשׁ, וּמֻתָּר לִתֵּן מְשׁוּם הַדָּם שֶׁבְּפִלְחָהּ. וּמִכָּל מָקוֹם פָּשַׁט דַּעַת הָרַב בֵּית יוֹסֵף (ד"ה כלי ראשון) מִשְּׁמַע דְּדוּקָא שֶׁהֶהוּא עֲדַיִן מָלוּחַ אֲבָל אִם נִתְבַּשֵּׁל, אֵין בּוֹ מְשׁוּם בִּשּׁוּל, דְּאֵין בִּשּׁוּל אֶחָד בִּשּׁוּל. עַיִן מַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק כה): וְעַיִן מַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק כח): **טז (כל) סוֹלֶדֶת.** עַיִן מַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק כח): וְעַיִן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן צ"ד סָעִיף קָטָן ב' מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי שָׁם בְּשֵׁם רַשַׁ"ל (ס"ק כח). וְעַיִן בְּיוֹרֶה דֵּעָה סִימָן צ"ד סָעִיף קָטָן ב' מַה שֶּׁכָּתַבְתִּי שָׁם בְּשֵׁם רַשַׁ"ל (ס"ק של שלמה פ"ח סי' עא): **(כה) שֶׁל שׁוֹר.** נְהִי דְּהַבְּשַׂר אֵינוֹ מִתְבַּשֵּׁל, הַלַּחְלוּחִית שֶׁבּוֹ מִתְבַּשֵּׁל. טוּר: **(כו) דָּם.** וּמַיְרֵי שֶׁהוּדַּח אַחַר הַמְּלִיחָה, דְּאִם לֹא כֵּן עֲדַיִן הוּא אָסוּר מִשּׁוּם הַדָּם שֶׁבְּפִלְחָהּ. טוּר: **(כז) מֻתָּר.** כְּבָר כָּתַבְתִּי בְּסָעִיף קָטָן י"ז דְּגַם בִּבְצָלִים דִּינָא הָכִי, כֵּיוָן שֶׁהֵם חֲרִיפִים מְמַהֲרִים לְהִתְבַּשֵּׁל, וְעַיְנִינוּ רוֹאוֹת דְּהַנּוֹתְנִין אוֹתָם בִּכְלִי שֵׁנִי רוֹתְחַ מִתְמַתְּקִים מִמְּרִירוּתָם אַחַר שֶׁמְּגִיחִים שָׁם קְצָת שָׁעָה. ט"ז (ס"ק יד): **(כח) בָּטֵל.** עַיִן ט"ז (ס"ק טו) שֶׁחוֹלֵק, וְהָעֶלָּה שֶׁאֵין לְהַתִּיר אֲכִילָה זוֹ בְּשַׁבָּת אֶלָּא יִמְתִּין עַד לְאַחַר הַשַּׁבָּת, עַיִן שָׁם. וְעַיִן מַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק לא). וְנִרְאֶה לִי דְּמֶלַח שֶׁעוֹשִׂין מִמַּיִם שְׁמְבַשְּׁלִין אוֹתָם, אֵין בּוֹ מְשׁוּם בִּשּׁוּל, דְּאֵין בִּשּׁוּל אַחַר בִּשּׁוּל. מַגֵּן אַבְרָהָם (שם): י **(כט) מִכְּלִי רִאשׁוֹן.** וְאִם עָרָה, אֲזַי

בְּאֵר הַיטֵב

לְדַעַת הָרַא"ש (פ"ג סי' יא) וְשֶׁלְחַן עָרוּךְ סָעִיף ד', אֲבָל לְדַעַת הַמַּגִּיד מִשְׁנֶה (פכ"ב ה"ד) הַמּוּבָא בְּסָעִיף ט"ו בְּהַגָּ"ה שֶׁאֲפִלּוּ דָּבָר שֶׁיֵּשׁ בּוֹ רֹטֶב וְנִצְטַנֵּן אֵין בּוֹ מִשּׁוּם בִּשּׁוּל, כָּאן גַּם כֵּן מֻתָּר [הַגְּרַ"א בְּבֵאוּרוֹ]:

ט * וְאִם עָבַר וְנָתַן מֶלַח וְכוּ'. וּבְתַבְלִין כְּשֶׁנָּתְנוּ לִכְלִי רִאשׁוֹן אַף שֶׁנִּתַּן גַּם כֵּן קְצָת מֵעֵרֶב שַׁבָּת, יֵשׁ לְעַיֵּן בִּדְיַעֲבַד לְעִנְיַן הַתְּבָשִׁיל, דְּהָא הָוֵי דָּבָר שֶׁיֵּשׁ לוֹ מַתִּירִין, דִּבְמֶלַח מַתִּיר רַבָּנוּ שִׁמְחָה מְשׁוּם דְּנִמּוֹחַ מִיָּד וְאֵין מִתְבַּשֵּׁל, דְּצָרְכָא מִילְחָא בִּישׁוּלָא וְכוּ' וּמִתְבַּשֵּׁל מִקְדֶּם שֶׁנֶּאֱכַל, מַה שֶּׁאֵין כֵּן בְּתַבְלִין, וְאֶפְשָׁר דְּגַם בְּכָאן מִתְבַּשֵּׁל קֹדֶם שֶׁנִּתְבַּשֵּׁל, וְצָרִיךְ עִיּוּן:

י * **אָסוּר לִתֵּן תַּבְלִין וְכוּ'.** הִנֵּה בְּשַׁעֲרֵי דְּרָרִים חוּץ מִמַּיִם וְשֶׁמֶן, כְּבָר מִבְּאָר לְעֵיל בְּסָעִיף ה' (משנ"ב ס"ק מב) דְּיֵשׁ לְזַהֵר לְכַתְּחִלָּה אַף בִּכְלִי שֵׁנִי, אַךְ לְעִנְיַן דִּיעֲבַד אֵין לְהַחְמִיר בִּכְלִי שֵׁנִי. וּבְעֵרוּי מִכְּלִי רִאשׁוֹן, נִרְאֶה דִּינָן כְּמוֹ לְעִנְיַן תַּבְלִין. וְכָל זֶה בְּדָבָר שֶׁלֹּא נִצְלֶה וְנֶאֱפֶה, אֲבָל בְּדָבָר שֶׁנִּצְלֶה אוֹ נֶאֱפֶה אֵין לָאֲסֹר בְּדִיעֲבַד אֲפִלּוּ הִנִּיחַ אוֹתָם בִּכְלִי רִאשׁוֹן, דְּיֵשׁ לִסְמֹךְ אִפּוֹסְקִים הַחוֹלְקִין עַל רַבִּי אֶלְיעֶזֶר מִמֵּץ (יראים סי' רעד) וּסְבִירָא לְהוּ דְּאֵין בְּשׁוּל אַחַר אֲפִיָּה וְצָלְיָה וְכַנַּ"ל

מִשְׁנָה בְּרוּרָה

וְיָפֶה לוֹ אֲז יֵשׁ בְּשׁוּל אַחַר בְּשׁוּל, וּלְדִינָא כְּבָר כָּתַבְנוּ לְעֵיל בְּסָעִיף ד' (ס"ק כה) דַּהֲלָכָה כְּשֶׁאָר פּוֹסְקִים דְּאֵין מְחַלְּקִין בָּזֶה, (פז) וְאַף הַמְחַבֵּר אֲפָשֵׁר דְּסוֹבֵר כֵּן כְּמוֹ שֶׁסָּתַם שָׁם, אֶלָּא דְּלִשְׁנָא דְּרַבֵּנוּ יְרוּחָם נָקִיט וְאָזִיל: **טז (סג) כָּל זְמַן וְכוּ'.** הֵיְנוּ (פח) אֲפִלּוּ כְּבָר פָּסַק רְתִיחָתוֹ מִמָּנּוּ: **(סד) שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ.** אֲבָל אִם אֵין הַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ, (פט) גאֲפִלּוּ כְּלִי רִאשׁוֹן אֵינוֹ מְבַשֵּׁל. וְאִם לֹא הֶעֱבִירוּהוּ מֵעַל הָאֵשׁ, אָסוּר לִתֵּן לְתוֹכוֹ תַּבְלִין וַאֲפִלּוּ מֶלַח בְּכָל גֻּוְנָא, וַאֲפִלּוּ דַּעְתּוֹ לְסַלֵּק אֶת הַקְּדֵרָה מֵהַר מֹשֶׁה, פָּן יִשְׁכַּח עַד שֶׁיִּתְבַּשֵּׁל וּכְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף י"ד: **(סה) לְתוֹכוֹ תַּבְלִין.** אֲבָל בִּכְלִי שֵׁנִי מֻתָּר לָתֵת תַּבְלִין אֲפִלּוּ יָד סוֹלֶדֶת בּוֹ, דְּאֵין מִתְבַּשֵּׁל שָׁם. וְאִם מָנַח בִּכְלִי שֵׁנִי דָּבָר גּוּשׁ שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ, יֵשׁ לְזַהֵר בָּזֶה, (ס) דְּיֵשׁ פּוֹסְקִים שֶׁסּוֹבְרִין דגדְּדָבָר גּוּשׁ כָּל זְמַן שֶׁהַיָּד סוֹלֶדֶת בּוֹ דִּינוֹ כִּכְלִי רִאשׁוֹן: **(סו) כֵּיוָן שֶׁהֶעֱבִירוֹ.** דַּעַל (סא) הָאֵשׁ אֲפִלּוּ בִּשְׁרָא דְּתוֹרָא מִתְבַּשֵּׁל: **(סז) כִּבְשְׁרָא דְּתוֹרָא.** וְאַף שֶׁנִּמּוֹחַ אַף בִּכְלִי שֵׁנִי, (סב) מִיחוּיוֹ אֵינוֹ בְּשׁוּלוֹ, שֶׁאַף בְּצוֹנֵן אַתָּה רוֹאֶה כֵּן: **(סח) בָּשָׂר מָלוּחַ.** רְצוֹנוֹ לוֹמַר בָּשָׂר שֶׁנִּמְלַח וְהֻדַּח (סג) כַּדִּין: **(סט) שֶׁל שׁוֹר.** דְּנִהְיֶה דְּהַבָּשָׂר אֵינוֹ מִתְבַּשֵּׁל, הַלַּחְלוּחִית שֶׁבּוֹ מִתְבַּשֵּׁל, הוּא מִשּׁוּם דְּהַמֶּלַח מְרַכֵּךְ הַבָּשָׂר וּמִתְבַּשֵּׁל בְּלֹא נִמּוּחַ כְּלָל כִּכְלִי רִאשׁוֹן, אֲבָל דַּאֲפִלּוּ בְּלֹא נִמּוּחַ הָיָה אָסוּר לִתְּנוֹ, מִפְּנֵי הַלַּחְלוּחִית וְכַנַּ"ל, וְהָא דְּנָקֵט הַמְחַבֵּר מָלוּחַ, דְּאִי לֹא הָיָה מָלוּחַ הָיָה אָסוּר לִתְּנוֹ, מִפְּנֵי אִסּוּר דָּם בִּכְלִי רוֹתֵחַ בְּלֹא אִסּוּר שַׁבָּת: **(עא) וְיֵשׁ אוֹסְרִים וְכוּ'.** בְּגִמְרָא אִיכָּא תְּרֵי לִשְׁנֵי בָּזֶה, לִשְׁנָא בָּתְרָא הָוֵי מֶלַח לְקֻלָּא, דְּקָשֶׁה לְהִתְבַּשֵּׁל כִּבְשְׁרָא דְּתוֹרָא מִשּׁוּם הָכִי מֻתָּר אֲפִלּוּ בִּכְלִי רִאשׁוֹן כְּשֶׁהֶעֱבִירוּהוּ מֵהָאֵשׁ, וּלִשְׁנָא קַמָּא הָוֵי מֶלַח לְחֻמְרָא, דַּאֲפִלּוּ בִּכְלִי שֵׁנִי מִתְבַּשֵּׁל, וּפָסְקוּ רֹב הַפּוֹסְקִים כִּלְשָׁנָא בָּתְרָא, אֶלָּא מִפְּנֵי שֶׁיֵּשׁ מַחְמִירִין לְכַתְּחִלָּה דְּהַמַּחְמִיר תָּבֹא עָלָיו בְּרָכָה. וְהֵנֵי מִלֵּי בְּמֶלַח שֶׁחוֹפְרִין, אֲבָל מֶלַח שֶׁעוֹשִׂין מִמַּיִם שְׁמְבַשְּׁלִין אוֹתָם, אֵין בּוֹ מְשׁוּם בִּשּׁוּל לְכָלֵי עֲלְמָא, דְּאֵין בִּשּׁוּל אַחַר בִּשּׁוּל וּכְדִלְקַמָּן בְּסָעִיף ט"ו [מִגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק לא)] וּשְׁאָרֵי אַחֲרוֹנִים]. (לד) וְכֵן בְּצוֹנֵ"ר מֵהַאי טַעְמָא לִתְּנוֹ בִּכְלִי רִאשׁוֹן לְאַחַר שֶׁהֶעֱבִירוּהוּ (לה) מִן הָאֵשׁ, וְיֵשׁ (לו) שֶׁמַּקְפִּקְפִין בָּזֶה, ר[וְטוֹב לְזַהֵר מִכְּלִי רִאשׁוֹן לְכַתְּחִלָּה: **(עב) אֲפִלּוּ הוּא וְכוּ'.** דַּעַל גַּבֵּי הָאֵשׁ אֲפִלּוּ לִפְסַק הַשֻּׁלְחָן עָרוּךְ אָסוּר וְכַנַּ"ל (ס"ק סד): **(עג) דְּהַמֶּלַח בָּטֵל.** וְאַף עַל גַּב דִּמְיִדִּי דְּעָבִיד לְטַעֲמָא לֹא בָּטֵיל, (לז) שֶׁאנִי הָכָא דְּהָוֵי זֶה וָזֶה גּוֹרֵם, דְּהָכָא מַיְרֵי שֶׁנִּמְלַח גַּם כֵּן מִכְּבָר. בְּעֶרֶב שַׁבָּת, וְגַם מַיְרֵי דְּהַמֶּלַח שֶׁנָּתַן עַכְשָׁיו לֹא הָיָה בְּהּ כְּדֵי לְתֵּן טַעַם בְּקַדֵּרָה זוּלַת הַמֶּלַח שֶׁל אֶתְמוֹל, אֲבָל אִם הָיָה בַּמֶּלַח שֶׁל עַכְשָׁיו לְבַדּוֹ כְּדֵי לְתֵּן טַעַם, אֲסוּר הַמַּאֲכָל (לח) עַד מוֹצָאֵי שַׁבָּת (לט) אִם נָתַן בְּהַכְּלִי כְּשֶׁעוֹמֵד עַל הָאֵשׁ. וְהָנֵי מִלֵּי בְּמֶלַח שֶׁנַּעֲשָׂה מֵחֲפִירָה, (ק) אֲבָל בְּמֶלַח שֶׁנַּעֲשָׂה מִמַּיִם שְׁמְבַשְּׁלִין, אֵין לָאֲסֹר הַמַּאֲכָל וְכַנַּ"ל: י **(עד) מִכְּלִי רִאשׁוֹן.** דְּאַף תַּבְלִין

שַׁעַר הַצִּיּוּן

(לה) תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק לב): **(לו) עַיִן שַׁעֲרֵי תְּשׁוּבָה** (ס"ק כח) וְחִדּוּשֵׁי רַבִּי עֲקִיבָא אִיגֶר, וְעַיִן בְּכִנְדֵי יְשַׁע (על המרדכי אות יב) שֶׁכָּתַב דְּהַמְּרַדְכִי (פ"ג סי' שח) לֹא קַאֵי עַל מֶלַח שֶׁלָּנוּ, וְלָכֵן לֹא הֶחְמִירוּ בִּכְלִי שֵׁנִי: **(לז)** בֵּית יוֹסֵף (ד"ה כלי ראשון) בְּשֵׁם רַבֵּנוּ שִׁמְחָה (הו"ד בשבולי לקט סי' פז). וְאַף דְּהַטַּ"ז (ס"ק טו) הִקְשָׁה עַל זֶה, הָאֲלִיָּה רַבָּה (ס"ק כד) וְהַתּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק לט) וְהַפְּרִי מְגַדִּים בְּיוֹרֶה דֵּעָה בְּשַׁעַר הַתַּעֲרוֹבוֹת חֵלֶק (ז') [ג'] (פ"א) וְהַמַּאֲמַר מָרְדְּכִי (ס"ק יב) וְהֶחְמַד מֹשֶׁה (סק"ד) כֻּלָּם הִשִּׁיגוּ עָלָיו, וְכֵן דַּעַת הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק לא): **(לח) עַיִן** ט"ז (שם) בְּסוֹף הַדִּבּוּר לְשִׁיטָתוֹ, **וְנִפְקָא מִינָּה גַּם לְעִנְיָנֵנוּ. וְנִרְאֶה דְּאֲפִלּוּ בְּמְזִידִין אֵין לְהַחְמִיר יוֹתֵר, עַיִן לְעֵיל בְּרֵישׁ הַסִּימָן בְּדַעַת הַגְּרַ"א וּבְמַה שֶׁכָּתַבְנוּ בְּבֵאוּר הֲלָכָה שָׁם** (ד"ה המבשל): **(לט) דְּלְאַחַר שֶׁהֶעֱבִירוּ מֵעַל הָאֵשׁ, הָא קַיְימָא לַן דְּמִדִּינָא מֻתָּר בִּכְלִי רִאשׁוֹן.** (פ) כֵּן מַשְׁמַע מִמַּגֵּן אַבְרָהָם (שם), **אַף דִּלְכַתְּחִלָּה בְּוַדַּאי אָסוּר עַל הָאֵשׁ** וְכַנַּ"ל:

(מ) תּוֹסֶפֶת שַׁבָּת (ס"ק לב): **טז (פא)** מִבֵּית יוֹסֵף (ד"ה כלי ראשון): **(פב) אֲלִיָּה רַבָּה** (ס"ק כג) **בְּשֵׁם הַשַּׁ"ךְ** (ד"ד סי' קה סק"ה) **וּפְרִי חָדָשׁ** (ד"ד סי' סח ס"ק יח ד"ה ולענין הלכה) דְּלֹא כְּמַגֵּן אַבְרָהָם (ס"ק כח), וְכֵן כָּתַב הַגְּרַ"א שָׁלֵא דִּק בְּרַבֵּנוּ הַיְרוּשַׁלְמִי: **(ל)** מַגֵּן אַבְרָהָם בְּסָעִיף קָטָן ט"ז: **(פג) דַּאֲפִלּוּ אֵינוֹ מַעֲלֶה רִתְיחוֹת מִבְּשֵׁל:** **(פד)** הַמְּאִירִי (ד"ה המשנה הרביעית): **(פה)** שֶׁבָּאְרוּ הָרַמְ"א בְּסִמּוּךְ [וְלִפְרוּשׁ הַמַּגֵּן אַבְרָהָם (סק"ל) בְּדִבְרֵיהֶן]. וְהִנֵּה אַף דְּיֵשׁ מְפַקְפְּקִין עַל דִּבְרֵי הָרַמְ"א, וְסוֹבְרִין דְּדַעַת הַמְחַבֵּר הוּא דְּדִוְקָא כְּשֶׁנִּמְלַח מִתְּחִלָּה וְהֻדַּח כַּדִּין] אֲז הַמֶּלַח מְרַכֵּךְ הַבָּשָׂר וּמִתְבַּשֵּׁל, לְדִינָא אֵין נִפְקָא מִינָּהּ, דְּכָכָר הִכְרִיעוּ הָאַחֲרוֹנִים לְהַלָּכָה כְּהָרַמְ"א: **(מ)** תְּשׁוּבַת פָּנִים מְאִירוֹת (ח"א סי' פד) וּפְרִי מְגַדִּים (פס"ז סי"ק טו): **(פז)** כֵּן כָּתַב בְּאֲלִיָּה רַבָּה (ס"ק כד) **גְּבִי מֶלַח. וְאָסוּרוּ הוּא מִדְּרַבָּנָן מִפְּנֵי שְׁגִרָּאוֹת כְּמִבְשָׁל, וְהוּא הַדִּין גַּבֵּי צוֹנֵ"ר:**

לִיקוּטֵי דִּבְרֵי הֶרֶב: א] ובשו"ע הרב (ס"ו) הוסיף: ויש חולקים ואוסרים עד מוצאי שבת. **ב]** ובשו"ע הרב (ס"ז) כתב: וטוב למנוע מלתת תבלין בכלי ראשון אפילו אין היד סולדת בו כדי לעשות הרחקה וסייג לדבר. **ג]** וכן דעת השו"ע הרב (סי' רנג ס"ק יא). **ד]** ובשו"ע הרב (ס"ח) כתב: ומכל מקום המחמיר בו כמו בשאר מלח [היינו שלא ליתנו אפילו בכלי שני] תבוא עליו ברכה, ובסידורו כתב שאין להקל במלח שלנו אף שנתבשל תחלה, שמאחר שחוזר ונמחה אין להקל בו יותר מבמלח שבימיהם לפי חילוק הדעות שבשלחן ערוך שיש אוסרים אפילו ליתן בכלי שני שהיד סולדת בו. והמחמיר תבוא עליו ברכה. ולענין צוקע"ר כתב שם שלא לשפוך בכלי ראשון שהיד סולדת בו על צוקער, כי מאחר שהצוקער נמחה יש בו משום בישול.

Mishna Brura Menukad © Copyright Oz Vehadar - עוז והדר
Sacred Text - If printed do not throw away, requires genizah